

Список використаних джерел:

1. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
2. Брагінець А.М. Еволюція предмета і завдань функції управління «моніторинг» та її координація з економічним аналізом. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. №10. С. 8-21.
3. Олійник Т.І., Загинайло В.А., Буряк М.В. Методологія формування змін стратегій розвитку підприємств в Україні в умовах воєнного часу. *Бізнес Інформ*. 2023 № 2. С. 191–196. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2023&abstract=2023_2_0_191_196
4. Панкратова Л.А. Формування інформаційних потоків про фінансові результати діяльності для потреб системи управління. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 10. С. 481-489.
5. Понікаров В.О. Основні проблеми впровадження контролінгу. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. №10. С. 40-44.
6. Grynko T., Shevchenko T., Pavlov R., Shevchenko V., Pawliszczyc D. The impact of collaboration strategy in the field of innovation on the effectiveness of organizational structure of healthcare institutions. *Knowledge and Performance Management*. 2020. Vol. 4, Issue 1. P. 37-51. [http://dx.doi.org/10.21511/kpm.04\(1\).2020.04](http://dx.doi.org/10.21511/kpm.04(1).2020.04).

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Жогло Є. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ
ЕКОЛОГІЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

Екологічне та економічне відродження України залежить від багатьох факторів, у тому числі від розвитку екологічного бізнесу. Сучасний ринок можна визначити як глобальний, взаємовигідний, конкурентний обмін економічними, екологічними та соціальними цінностями [4].

Серед безлічі ринкових цінностей в останні роки широкого поширення набув специфічний «екологічний» ринок – ринок екологічно чистих товарів, товарів і послуг, обмін якими веде до поліпшення умов життя людей і збереження ресурсного потенціалу природних ресурсів.

Національна економічна стратегія 2030 визначає місію керівництва України в контексті своєї економічної стратегії: «створювати можливості для реалізації існуючого географічного, ресурсного та людського потенціалу країни, забезпечувати благополуччя, самореалізацію, безпеку і свободи кожного громадянина» [2, с. 5].

Перший напрямок стосується виробництва так званих «екологічних приладів» – пристроїв і пристосувань, що дозволяють контролювати стан навколишнього середовища, проводити очищення і т. д.

Другий напрямок – розробка конкурентоспроможних ресурсозберігаючих технологій і обладнання: маловідходних технологій, нерентабельних виробництв, машин і обладнання для очищення і відновлення природи. Екологія інноваційного розвитку вимагає фінансової підтримки. Наприклад, програма Міністерства досліджень і технологій Німеччини виділяє 5% державного бюджету на дослідження і розробки в області екотехнологій. Крім того, всі підприємства в Німеччині повинні пройти екологічну експертизу [1, с. 24].

При створенні економічного механізму природокористування в Україні за основу можна взяти досвід Японії, де механізм регулювання природоохоронних заходів заснований на наданні довгострокових (на 10-20 років) кредитів державними кредитними компаніями на закупівлю очисних споруд і будівництво природоохоронних об'єктів. Малі та середні приватні підприємства отримують такі кредити в розмірі до 80% від вартості необхідного обладнання, а великі підприємства – до 50%. Підприємства, що виробляють комбайни, можуть бути звільнені від місцевих податків спеціальними рішеннями регіональних адміністрацій. У розвинених країнах світу 5-10% від загального обсягу фінансування інновацій спрямовується на розробку екотехнологій. В Україні цей відсоток досить незначний. Процес розробки екологічно чистих технологій і виробництв, ресурсозберігаючих технологій і обладнання має велике значення, оскільки сприяє прийняттю природоохоронного законодавства, сприяє розробці стратегії екологічної політики підприємства і робить забруднення не вигідним. Маркування є відмінним рекламним інструментом і забезпечує високу конкурентоспроможність товарів, а також впливає на рівень імпорتنих мит в більшості розвинених країн. Наприклад, ціна на квіти, вирощені в органічному середовищі і мають спеціальний сертифікат, в Нідерландах на 30% вище, ніж на звичайні квіти. У Великобританії вироби з деревини, що видобувається в екологічно чистих лісах, в середньому на 13% дорожче стандартних виробів.

Особливим видом екологічних послуг є екологічна та економічна освіта та просвіта, метою яких є формування у людей нового стереотипу мислення та екологічної культури. Це дуже складний і тривалий психологічний процес,

оскільки протягом століть людина вважала себе господарем природи і не брав до уваги її закони, що призвело до порушення екологічної рівноваги, знищення багатьох видів флори і фауни, скорочення природних ресурсів і погіршення стану навколишнього середовища. Якість навколишнього середовища для всього, що живе на Землі. Стратегія розвитку сфери інновацій на період до 2030 року визначає мету самої стратегії, яка «полягає у розвитку національної екосистеми з метою забезпечення швидкої та якісної трансформації творчих ідей в інноваційні продукти та послуги та підвищення інноваційного рівня національної економіки». Економіка, яка створює сприятливі умови для розвитку інноваційного сектора, збільшує економічну віддачу і залучає інвестиції в інноваційну діяльність» [3, с. 9]. Отже, екологія економічного, інноваційного та соціального розвитку є однією з найбільш актуальних завдань нашого часу. Тому ми вважаємо за доцільне вирішувати проблеми створення екологічного бізнесу і ринку в Україні, який базується на досить високому інтелектуальному рівні персоналу і забезпеченні природними і трудовими ресурсами: більш широко використовувати світовий досвід в області екологічної політики, приділяючи особливу увагу економічним інструментам; розвивати систему екосертифікації товарів та послуг товаровиробників; залучати іноземних інвесторів на ринок нашої країни; розвивати теоретичні та практичні аспекти природокористування більшою мірою, наприклад, якщо ми розглядаємо створення оптимальної екологічно орієнтованої структури природокористування, то вона повинна відповідати ряду умов: максимальний економічний ефект для всіх споживачів, здійснення захисних заходів для забезпечення екологічного балансу в системі.

Список використаних джерел:

1. Аніщенко.В.О. Теоретичні та практичні аспекти розвитку економічного бізнесу та ринку в Україні. *Фондовий ринок*. 2001. № 18. С. 24-25
2. Національна економічна стратегія. URL: https://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2015_3_226_234.pdf.
3. Стратегія розвитку сфери інновацій. URL: <https://www.ecolabel.org.ua/images/page/2018-04-02-01.pdf>.
4. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Соціальне підприємництво як складова економічної безпеки країни. *Управління розвитком суб'єктів підприємництва: механізми, реалії перспективи*: Колективна монографія / за заг. ред. Т.В. Гринько. Дніпро: Біла К.О., 2018. С. 358-392.